

SÜLEYMAN ARAT

YOKUŞ YUKARI

DESTEK YAYINLARI: 367

ANI: 3

YOKUŞ YUKARI / SÜLEYMAN ARAT

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Editör: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: İlknur Muştu

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Destek Yayınları: Ağustos 2013

Yayıncı Sertifika No: 13226

ISBN 978-605-4771-66-0

© Destek Yayınları

İnönü Cad. 33/4 Gümüşsuyu Beyoğlu / İstanbul

Tel:(0212) 252 22 42

Fax:(0212) 252 22 43

www.destekyayinlari.com

info@destekyayinlari.com

[facebook.com/ DestekYayinevi](https://www.facebook.com/DestekYayinevi)

twitter.com/destekyayinlari

İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri

Matbaa Sertifika No: 10614

Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8

Yenibosna – Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 496 11 11

SÜLEYMAN ARAT

YOKUŞ YUKARI

Kızlarım...

İÇİNDEKİLER

Neden Yazdım?	13
Çocukluğum	15
Dingin Köyde Yüreği Fırtınalı Çocuk	16
Hayatımın En Büyük Şoku	19
Fotoğrafçılık Aşkım Damarlarıma Giriyor.....	21
Bana Bisiklet, Eve Televizyon Geldi.....	23
Beşyol Defteri Kapanıyor ve Aksaray'a Göçüyoruz.....	24
Okul ve Haytalık Yıllarım	25
İlk Aşkım İlk Heyecan	31
İki Platonik Aşkım: Fotoğrafçılık ve Ayla.....	37
Siyaset Lise Yıllarında Başlar.....	39
Ayla'yı Unutamıyorum.....	43
Muhteşem İkili	48
Lunaparklar Mekânımız Oldu.....	50
Dev Projelere Devam	52
İlk Ticari Hamlemiz.....	58
Hababam Sınıfı Gibi	59
Fotoğrafçılığa Devam	61
Osmanlı Tokadını Yedim	63
En Güzel Yaz Sürprizi	64
Ayla'yı İlk Kez Öptüm.....	66
Ayla Ailemle Tanışıyor	69
Damdan Dama Atlayarak Ayla'ya Geldim.....	71
Otelden Eve Transfer	76
Kıskançlık Krizleri	78
Son Gecemiz.....	81
En Büyük Sürpriz	86

Dayanamayıp Gelmiş	89
Her Günümüz Dolu Dolu Geçti	91
Kosova Sorununu İlk O Akşam Duydum.....	92
Saçma Sapan Bir Test.....	94
Ayla'nın Israrına Direnemedim	97
Ayrılık Kararı.....	100
Ayrılığa Alışamadım ki	105
Babamdan Gelen Harika Teklif.....	106
Önce Priştine, Sonra Prizren.....	110
Gururum Engel Oldu Gidemedim	114
Renksiz Dönüş Yolculuğu	116
Ayla'sız Geçen Yazların Hiç Tadı Yok.....	119
Söz Verdik Hepimiz Askere Gittik	120
Ver Elini Erzurum	121
Sakıncalı Asker	125
Otelle Birlikte Hatıralarım da Yıkılıyor.....	126
Çocukluk Hayalim Gazetecilik Artık Tek Hedefim.....	127
Amiral Gemisinin Kapısından Girdim.....	128
22 Ekim 1982: İlk Kez Habere Gittim.....	131
Nikon'la İlk Tanışmam.....	133
Umutsuz Bekleyişler	135
Foto Muhabirleri Masası Cadı Kazanından Farksız.....	136
Sadettin Teksoy	137
İlk İmzam Sporda Yayınılandı	141
Aman Tanrım Ayla Evlenmiş	142
Orgeneral Kenan Evren'in Taksim Mitingi.....	144
Turgut Özal'la İlk Karşılaşmam	145
Türkân Saylan	146
Zonguldak Grizu Faciası	147

Cesaretimi Topladım ve Haberi Manşete Taşıdım.....	148
Ses Getiren “Acil Servisler” Yazı Dizisiyle Fark Edildim	151
Washington Oteli Yangını	153
Hülya Avşar’ın Tacını Elinden Aldırdık.....	157
Jacqueline Kennedy Onassis İstanbul’da	160
Nebile’nin Aşk Gecesi	161
Turgut Özal’a Tam Beş Kez Kurdele Kestirdim.....	164
Mürüvvetini Görelim Baskısı.....	165
Haberi Kaptım Ama Kadrodan Oldum	167
Evleniyorum	170
Yaşasın Kadrom Yapılıyor.....	171
Çocuk Cesetlerini Görmeye Dayanamadım.....	173
Gözleri Görmeyen Koray’la Yirmi Yıllık Göz Yaşartan Öykü.....	176
Bulutsuzluk Özlemi.....	179
Gazeteci En Telaşlı Anında Bile Haberin İçindedir	179
Şebnem İki Haber Arasında Doğdu.....	180
Doğumu Beklerken Haber Yaptım.....	181
Hayatımın En İlginç İkramı	185
Fotoroman Gibi Günler	187
Meslekte İlk Seyahatim Atina’ya	189
Nato Toplantısında Jartiyer Krizi	198
Cepte Para Yok, Yürekte Umut Çok.....	202
Aıds’ten Ölen Murti’ye İşkence.....	204
Bu 1 Mayıs’ta Kimler Yok ki	205
Özal’ı Görmek İsteyenlerden 10 Kişi Öldü	208
Naim Süleymanoğlu.....	212
St. Antuan’da Türk Çocukları Hıristiyan Oluyor	214
Bedrettin Dalan ve Nurettin Sözen.....	218
Genelev Kadınlarını Sendikalı Yapmak İsteyen Eda	219

At Koşar, Baht Kazanır.....	222
Beni Savaş Ay Sanıp Dövdüler.....	228
Hürriyet Kızını Göremeyen Annenin Acısını Dindirdi	229
Borsa'ya Merak Sardım.....	233
Dansözlü Mesir Macunu Tanıtımı	237
Hatalı Seçim Yaptım Yılın Haberini Kaçırdım	240
Sisi'nin Fışkırttığı Süt Aramızdan Geçti	241
Tan Matbaası Faciası	244
Vahşi Batıda Macera Peşinde Koştuk	248
Çiller'i Kızdıran Fotoğraf.....	255
Böyle Bir Kongre Bir Daha Yaşanmaz.....	258
Afrika'da	261
Dev Sol'un Bombasıyla Havaya Uçmaktan	
Tesadüfen Kurtulduk	266
Gazetecinin En Büyük Düşmanı Önyargıdır	267
Bush'a Alafranga Tuvalet.....	271
Çiller'e Başörtüsü Bağlattım.....	273
Yıldırım Fotoğrafı Ödül Getirdi	275
Aziz Nesin: "Türk Toplumunun Yüzde 60'ı Enayidir."	276
Hayatım Alabora Oldu	278
Bir İnönü Geçti Hayatımızdan	286
Bekaa'da Abdullah Öcalan'la Görüşme	289
Turgut Özal Öldü.....	295
İtalya, Dubai, Singapur ve Malezya'da	
Camel Trophy Heyecanı	300
Pkk Tehdidine Aldırmadan Güneydoğuyu Gezdik.....	302
Kuzey Afrika'nın Efsane Kentleri Kazablanka ve Marakeş	305
Kardak Krizinde Müdürüm Beni Atlattı.....	309
Şarkıcı Nilüfer ve Bakan Ergenekon Aşkı.....	312

Metina Dağları'nda Sıcak Çatışma	313
Boşaltılan Köyler	316
Kumkapı'da Rakı Şişesinde Balık Oldum	322
Orta Amerika'da Maya Medeniyetiyle Tanıştım	324
Kumkapı Cinayeti ve İflas Bayrağı	333
Metin Göktepe İle 3 Saat	336
Hakan Şükür ve Esra Aşkı	338
Bosna Savaşı	343
Istranca Ormanları	348
Gazi Mahallesi'nde Kan Gövdeyi Götürdü	350
Avrasya Feribotuna Helikopterle Ulaştık	353
Amerika'ya Hayat Veren Route 66'da Rüya Gibi Bir Gezi	357
Pasaportum Kaybolunca Başıma Gelmeyen Kaldı	360
Bülent Artık Yok	367
Tanker Faciasında, Ölümünden Döndük	368
Korumalarla Kavga	370
Hacı Oldum	373
Çekirge Unundan Ekmek	376
Tavaf ve Say İbadetleri	378
Temizlenme, Arınma Noktası	379
Gördüğüm Düzensizlikler	382
Medine Ziyareti	383
Hacdan Nezarete	385
Kosova'da Kan, Aklımda Ayla Var	389
Astrolojik Yıkım Tahmini	407
Savaş Günlerinde Makedonya ve Arnavutluk	408
Deprem	411
Davos'a Maceralı Bir Yolculuk	419
Ayla'ya Veda	424

Tarkan'a Filmi Kaptırmadım	427
Lefter'in Gözyaşları.....	430
Göztepe Parkına Cami	432
İstihbarat Servisinde Son Görevim	435
Fenerbahçe Atağını Kestim	438
Spor Fotoğrafçılığı Demek Hız Demek	439
Sevilla'da Tutuklandım	441
Fatih Terim İstifa Etti.....	453
Gümrükçü Kin Kustu	455
Şampiyonluğun Kitabı.....	457
Brezilya'yı Havadan Gördüm	463
Kimler Geldi Kimler Geçti	480
Bülent Ecevit	480
Süleyman Demirel.....	481
Turgut Özal	481
Rauf Denktaş	482
Kenan Evren.....	483
Recep Tayyip Erdoğan.....	484
Vural Arıkan.....	484
Yıldırım Akbulut	485
Yıldırım Aktuna	485
Mesut Yılmaz	485
İsmail Cem.....	485
Deniz Baykal	485
Necmettin Erbakan	486
Abdullah Gül.....	486
Abdullah Öcalan.....	487
Türkân Şoray	487
Masal Devam Ediyor	488

NEDEN YAZDIM?

Bu kitabı yazmaya karar verdiğim gün, “Meslekten kimler geldi kimler geçti. Bazıları hatıralarını alıp bir köşeye çekildi, bazıları onları hiç anlatamayacakları o kaçınılmaz karanlığa gömülüp gitti. Paylaşmamak en yorucu eylemse, ben kolayını seçmeliyim. Acısıyla, tatlısıyla, mutluluklarıyla, üzüntüleriyle, başarılarıyla, başarısızlıklarıyla, aşklarıyla, hayal kırıklıklarıyla yaşadığım sıra dışı pek çok öyküyü yanımda götürmemeliyim” diye geçirdim içimden ve aldım kalemi elime. Biyografi yazmanın okur karşısına geçip yavaştan soyunmak, bir nevi striptiz duygusu yaşattığını ilerleyen satırlarda keşfettim. Zaman zaman duraksayıp, yazmaktan imtina ettiğim anlar, içimi acıtan satırlar da olsa; “soyunmaya devam” diyerek geri dönmedim. Kitabı ve üslubumu beğenen de olacak, eleştiren de. Buna hazırlıklıyım. Bu kitabı niye kaleme aldım? Bunda kendi hayatımı gözden geçirip, yaşadıklarımı, tanıklıklarımı kayda geçirme isteği kadar, mücadeleyle geçen bu süreçteilmekilmek örülmüş başarılarımdan, hatalarımdan özellikle genç gazetecilerin çıkaracağı pek çok ders olduğu düşüncesidir. 1982’den 2013’e, gazeteciliğin kalbi olan İstanbul’da mesleğimin geçirdiği evrime, büyük dönüşüme bire bir tanıklık yaparken bunları birinci elden kayda geçirmek fikrimi bana değerli kıldı. Burada anlatılan sadece benim değil, beraber haber peşinde koştuğum birçok meslektaşımın hikâyesidir aynı zamanda. Doludizgin akan yaşam nehrine hepimiz yemyeşil bir dal parçası olarak düştük. Azgın sular bizleri bata çıka bugünlerle sürükledi. Şimdi çocukluğum, gençlik yıllarım, gazetecilik mesleğine ilk adımım, amiral gemisi *Hürriyet*’te geçen hatıralarla dolu 30 koca yılı okumaya davet ediyorum sizi.

ÇOCUKLUĞUM

İstanbul'un kalabalığından, modern kent yaşamından uzakta, Beşyol'da dünyaya geldim. Çocukluk yıllarımın Beşyol'u İstanbul'un yanı başında olmasına rağmen Anadolu'da sessiz, sakin bir köy hayatı görünümündeydi. Commer marka minibüslere binip işe giden büyükler, "Ben İstanbul'a iniyorum" diyerek Beşyol'un şehir dışı olduğunun altını çizerdi. Topkapı surlarının önündeki mavi tabeladaki rakım-nüfus yazısını gördüğünüzden itibaren de İstanbul şehri, karmaşasıyla birlikte başlardı. Tüm yokluklarına rağmen Beşyol, sıcacık komşuluk ilişkilerinin yaşandığı, sevimli bir yerleşim yeriydi. Tek katlı şirin evlerin kocaman bahçelerinde envai çeşit çiçekler, meyve ağaçları, tavuk kümesleri mutlaka bulunurdu. Beşyol'un kesinlikle en güzel evi bizimkiydi. Dış cephesi koyu sarı renkle boyalı tek katlı evimizin üç odası, bir de kocaman bir mutfağı vardı. Dedemin gözü gibi baktığı bahçemizde vişne, elma, armut, incir ve kayısı ağaçlarının dalları meyvelerden yerlere kadar sarkardı. Bahçenin çevresi tahta perdeyle, tahta perdelerin üzeri ise hanımeli çiçekleriyle sarılıydı. Tahta perdeden boynunu uzatanlar kırmızı, beyaz, sarı, pembe renk gülleri, leylakları görüp büyülenirdi. Yağliboya tablolardan fırlamış kadar güzel evimizin kuytu köşesinde bulunan tavuk kümesine her sabah bin bir zahmetle giren dedem, taze yumurtaları toplar, bana çiğ olarak içirmeden asla işe gitmezdi. O kadar çiğ yumurta içmeme rağmen sesimin bir kargadan bile daha kötü olmasının, çiğ yumurta içmenin ses tellerine iyi geldiği tezini çürüttüğünü düşünüyorum.

Televizyonsuz yıllarda kış akşamlarının en büyük eğlencesi radyoydu. Ailece başına geçtiğimiz Grundig marka radyomuzda *Orhan Boran ve Yuki*, "Gözünüz yolda, kulağınız bende olsun" sözleriyle açılan *Zeki Müren'le Baş Başa*, Teyfik Gelembek, Çolpan İlhan, Müşfik Kenter, Şükran Güngör ve Yıldız Kenter'in seslendirdiği *Uğurlugil Ailesi*'ni dinlerken mest olurduk. Hatta küçüklüğümde radyonun içine saklanan insanların bizi eğlendirdiğini düşünmüştüm çoğu kez. Yaz gecelerinin en gözde mekânı ise İpek Sinema Bahçesi'ydi. Türkân Şoray, Hülya Koçyiğit, Esen Püsküllü, Ediz

Hun, Cüneyt Arkın, Fikret Hakan, Gönül Yazar, Ajda Pekkan gibi birçok ünlü sinema sanatçısının filmleri oynardı yazlık sinemamızda. Tahta sandalyelerde çekirdek çıtlatarak bu filmleri izlemenin keyfi muhteşemdi.

Dev alışveriş merkezleri, kocaman buzdolaplı marketler yoktu o yıllarda. Evin her ihtiyacı mahalle bakkalından alınır, güğümlelerinden birini sırtında diğerini ise elinde taşıyan sütçümüz Mahmut Ağa'dan alınan sütle yoğurt yapılırdı. İki bisküvi arasına lokum koyup yemenin keyfi, leblebi ununu ağzımıza boca ettikten sonra konuşmaya çalışmanın komikliği, hele içine beyaz leblebi atarak içtiğimiz Ankara gazozunun o tarifsiz tadını hâlâ unutamam. Bisikletli arabasıyla sokak sokak “Dondurmam kaymak!” diye haykırarak gezen dondurmacımızın külâhı da dondurması da bir başka lezzetliydi.

DİNGİN KÖYDE YÜREĞİ FIRTINALI ÇOCUK

Beşol'un bu dinginliğinin aksine benim küçücük bedenimde adeta fırtınalar kopuyordu. “Annem” diye bildiğim Saniye Hanım'a, babamın da “anne” demesine bir türlü akıl erdiremiyordum. Saniye annem hem benim hem de babamın annesiydi. Bu çok tuhaf, karmaşık bir durumdu. Oysa babam, dedeme “baba” diyordu; dedem, Saniye anneme “karıcım”. Küçücük bedeniyle, çocuk aklıyla Süleyman nasıl çıksın bu işin içinden? Anlamadığım gibi kimselere de soramıyordum. En kolay “Aman neyse ne!” diyerek kendimi oyuna vermektir. En büyük tutkum ise emzikti. Yaşım yedi olmuştu ama hâlâ evin içinde uluorta, dışarıda ise gizli gizli emzik emiyordum. Mahallemizde okul olmadığı için Şenlikköy İlkokulu'na kaydolup okula başladım. Mahallenin tüm çocukları okula gitmek için ikiye bölünmüş, bazıları Koçero Ağabey'in kanarya sarısı Commer marka minibüsüne, ben ise Abidin Ağabey'in gök mavisini Peguet'suna yazılmıştım. Zaman geçtikçe okul yolunda birbirleriyle tatlı bir rekabete girişen Abidin ve Koçero ağabeyler bizim “Haydi basur!” tezahüratlarımızla coşup işi iyice yarıya çevirmişti. Bir gün sarı diğer gün mavi, diğer gün sarı minibüs okula önce varıyor, bizler de bu yarıştan kendimize pay çıkartıp “Nasıl geçtik sizi?” diye gün boyu birbirimizi kızdırıyorduk. Derslerde düz çizgi, daire çizip harf yazmayı öğrenirken hep kulağım zil sesindeydi. Benim için teneffüs

demek emzik emmek demektir. Tıpkı bir sigara tiryakisi gibi, her teneffüste koşarak tuvalete gidip cebimdeki emziği çıkartıp sırtımı kapağıya dayayarak zil çalana kadar hiç ara vermeden emiyordum. Benim bulunduğum tuvalet bir türlü boşalmayınca diğer çocukların kapağıya vurup “Hadi be çıksana artık!” diye bağırmasına hiç aldırmaz etmez, emziğimden “cuk cuk cuk” diye sesler çıkartarak keyfini çıkarırdım. Her teneffüs birbirinin aynısıydı, bütün çocuklar bahçeye koşuyor, ben de emzik keyfi için doğruca tuvalete gidiyordum.

1’inci sınıfı emziğim ve ben başarıyla bitirdik. Yaz tatilinde evimize yüz metre uzaklıkta Beşyol İlkokulu inşa edilmeye başlandı. Ancak yeni okulumuzun, eğitim sezonuna yetişmeyeceği kesinlik kazanınca bir askeri birlik gelip, okul inşaatının bahçesine hızla üç büyük baraka kurdu. Okul inşaatı bitene kadar bu barakalarda ders yapılacaktı. Kömür sobasıyla ısıtılacak barakaları görünce eski okulumla kıyaslayıp iyice hevesim kaçtı. Her gün gidip barakaların korkunç manzarasına bakıyor, okulların açılmasını hiç istemiyordum. Ancak eğitim yılı başladığı ilk gün İstiklal Marşı’nın ardından ürkek adımlarla barakaların içine girip, öğretmenimiz Vildan Kalpak’la ilk dersi yaptıktan sonra yeni sınıfımızı sevdik, hatta diğer okuldan çok daha fazla sevdik.

Hayatımda önemli bir farklılık daha aynı yıl yaşandı. Okul dönüşü bir akşam babam eve genç ve güzel bir kadın getirdi. Tanışma faslında, “Gel bakalım oğlum, sizi tanıştırayım. Bu benim oğlum Süleyman, bu da benim yeni eşim Türkân. Çok iyi anlaşacağınıza eminim. Hem Türkân sana derslerinde de yardım eder” sözleriyle şaşkına döndüm. Babamın yeni eşi! Bu ne demek? Al sana bir zor soru daha. Gel de şimdi çık işin içinden. İçimden geçen ilk soru, “Peki, ben şimdi ona ne diye hitap edeceğim?” oldu. Hemen Saniye annemin yanına koşup sıkıntımı paylaştım, birlikte evimizin yeni konuğuna “abla” dememin en uygun hitap şekli olacağına karar verdik. Bir süre sonra Türkân Abla’mın, yani babamın yeni eşinin karnı şişmeye başladı. Babam bu konuda da bana, “Sana bir kardeş geliyor” açıklamasını getirdi. Kafam karmakarışık, hiçbir şey anlayamıyor, ama herkesin beni sevdiğine inanıyordum. Okul arkadaşlarım Cenap Levent, Birol Kocaman, Sebahattin Ansoy, Necmi Şehsuvar, Ahmet Taner’in böyle sorunları yoktu. Onlarla türlü türlü oyunlar oynayarak çocukluğumun tadını doyasıya yaşıyordum ama arada kafam bu sorunlara takılıyor, içimi hüzün basıyordu.

Emzik benim dert ortağımıdır. Okulda, teneffüste, oyun aralarında ve tabii ki evde emzik emerek huzur doluyordum.

Emzikle dostluğımın 2'nci sınıfın sonlarına doğru bitmesi kadınların aralarında düzenlediği bir oyun sayesinde oldu. Saniye annem bizim evde çaylı, börekli gün düzenlemişti. Bu güne öğretmenim Vildan Kalpak da davetliydi. Vildan Hoca o gün bizim evde olduğu için oyuna kaçamadım, gün boyu evde ders yapan çalışkan öğrenciyi oynadım. Börekler yenildi, çaylar içildi, kadınlar kendi aralarında sohbet ederken kahkahalar attılar. Bir ara Vildan Öğretmen'in gür sesi salonda çınladı. "Aaaaa! O da ne? Buzdolabının üzerindeki emzik kimin?" O an büyük bir panik yaşadım, ellerim ayaklarım titredi. Vildan Öğretmen'in, "Süleyman, yoksa o emzik senin mi? Kardeşin daha dünyaya gelmediğine göre korkarım o emzik senin" sözleriyle iyice kızarıp bozardım, yalana sarıldım. "Yok öğretmenim ne emziği?" Oysa kumpas çoktan kurulmuştu ve Vildan Öğretmen alacağı cevabı tahmin ettiği için son hamlesini hemen yaptı. "E mademki o emzik sana ait değil, o zaman onu tuvalete at hepimiz de sana inanalım." Hiç kaçacak köşem kalmadığını görüp, üzgün adımlarla emziği aldım ve tuvalete attım. En sevdiğim oyuncuğımın işte o gün ayrıldım. Sigara tiryakileri gibi emziğime olan özlemim günlerce sürdü, rüyalarım bile girdi. Ama o gün duyduğum utanç, bir daha emziği ağzıma almamı hep engelledi.

Okullar kapanıp yaz tatiline girdiğimizde kardeşim dünyaya geldi. Babamın, "Kardeşinin adını ağabeyisi olarak sen koy bakalım" jesti karşısında bu önemli göreve kafa patlatmaya başladım. "O isim kötü, bu isimden çok var" derken sonunda üzerinde artist fotoğraflarının bulunduğu sakız kartlarına başvurmak geldi aklıma. Oyun için biriktirdiğim yüzlerce kartın arasından Cüneyt Arkin'ı seçtim ve kardeşimin adı Cüneyt oldu.

Yaz tatilinde yine oyunun dibine vurduk. Kiraladığımız bisikletlerle gezdik, misket oynadık, komşuların bahçelerindeki meyve ağaçlarını talan ettik, inşaat önlerindeki kireç varillerine donlarımızla dalıp çıktık. Ama en ilginç evden kaçırdığımız kadın çoraplarına kakalarımızı yaptıktan sonra aramızda kıyasıya birbirimize vurarak oynadığımız bok savaşıydı. İçinde kakalarımızın bulunduğu çoraplarla birbirimize acımasızca vurup duruyorduk. Üzerimiz battığı için elbette eve dönünce hepimiz annelerimizden hatırı sa-